

השולחן אשר לפני ה' [קצח]. תִּנְיִינָא, נְטִילַת יָדִים, עַד שְׁעוֹרָא
 דְּגִזְרוּ רַבָּנָן, דְּאִינוּן חֲמִשׁ קְשָׁרִין, דְּבִהוּן אַרְבַּעַה עָשָׂר
 פְּרָקִין התיקון השני הוא נטילת ידים לסעודה שצריך ליטלם עד השיעור שגזרו חז"ל
 שהוא עד סוף קשרי האצבעות, שהם שיעור חמש קשרים של האצבעות שבהם יש י"ד
 פרקים, דהיינו ב' פרקים בגודל ועוד ג' פרקים בכל שאר הד' אצבעות וביחד הם י"ד פרקים.
 וְאוּף הֵכִי אַרְבַּעַה עָשָׂר פְּרָקִין אִינוּן, דִּיד שְׁמַאלָא.
 וְאִינוּן שְׁמֹנֶה וְעֶשְׂרִים פְּרָקִין וכך צריך ליטול את י"ד הפרקים של יד
 שמאל שביחד הם כ"ח פרקים [קצט]. לְקַבְּלֵיהוּ כ"ח יְהוָה, דְּאִינוּן
 שְׁמֹנֶה וְעֶשְׂרִים אֲתוּן דְּקָרָא קְדָמָא דְּעוֹבְדָא
 דְּבִרְאשִׁית וכנגדם הוא כ"ח אותיות שיש במילוי המילוי של שמות הוי"ה דע"ב ס"ג
 מ"ה, והם כנגד כ"ח אותיות של הפסוק הראשון של מעשה בראשית שהוא פסוק 'בראשית
 ברא אלהים את השמים ואת הארץ'. דְּאֲתָמַר בְּהוּן, (במדבר יד) וְעַתָּה

אור הרשב"י

אמר נשיאות כפים, מפני שגם הכף נכללת
 ונשאת עם האצבעות, ואז הם ט"ו איברים
 כנגד ט"ו תיבות של ברכת כהנים. אבל
 בנטילה אומרים נטילת ידים שהעיקר הוא
 י"ד פרקי האצבעות.

אמנם בשער המצוות בפרשת עקב כתב
 האריז"ל שצריך ליטל את כל כף היד וכן הוא
 בשער מאמרי רשב"י (אידרא רבא ק"ל ע"ב)
 ולכאורה צ"ע איך ייתשבו דבריו עם דברי
 הרע"מ שבכאן.

[קצח] ובענין זה איתא בשער הכוונות –
 דרושי קידוש ליל שבת דרוש א' ענין השלחן
 ראיתי למוז"ל שהיה חושש ומקפיד מאד
 וזהיר לאכול בשלחן של ד' רגלים כדוגמת
 שלחן שבבית המקדש.

[קצט] וכתב הרמ"ז בפרשת עקב שמכאן
 סייעתא להרא"ש ז"ל שפירש (חולין פ"ח
 סי"א), מ"ש במסכת ידים עד הפרק, דהיינו
 עד מקום חיבור האצבעות עם הכף. ובוה
 מדויקים דברי רז"ל שבענין ברכת כהנים

יגְדֹל נָא כַּח יְהוָה ועל כך נאמר ועתה יגדל נא כח ה', דהיינו שבהתפשטות הכ"ח אותיות יגדל כ"ח אדנ"י שהיא המלכות לצורך כל הנבראים בסוד כ"ח מעשיו הגיד לעמו' (ע"פ הרמ"ק)♦.

המזלזל בנטילת ידיים נעקר מהעולם לפי שהוא מגביר את כח החיצונים שישלטו בעשרה מאמרות

וְעֵשֶׂר אֶצְבָּעָאן, רְמִיזי לְעֵשֶׂר אֲמִירָן דְּעוֹבְדֵי דְבְרָאשִׁית ועשר האצבעות שנוטלין אותן בנטילת ידיים הם רמוזים

בעשר מאמרות של מעשה בראשית♦. **וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ מְאִירי מִתְנִיתִין, מֵאן דְּמִזְלִיל בְּנִטְלִית יָדִים, נַעֲקֵר מִן הָעוֹלָם** ומשום כך ביארו בעלי המשנה ואמרו מי שמזלזל בנטילת ידיים נעקר מהעולם [ר]♦. **אֲמַאי** ולמה עונשו בכך. **בְּגִין דְּאִית בְּהוֹן רָזָא דְּעֵשֶׂר אֲמִירָן, וְשִׁמְנָה וְעֶשְׂרִים אֲתוּוֹן, דְּבְהוֹן אֲתִבְרִי עֲלֵמָא** אלא הוא בגלל

שבעשר האצבעות רמוזים בהם עשרת המאמרות שנברא בהם העולם, ובכ"ח פרקיהם רמוזים כ"ח אותיות שיש בפסוק הראשון של מעשה בראשית, ולכן המזלזל בזה נעקר מהעולם מאחר שהוא מגביר בזה את כל החיצונים והסט"א שישלטו בעשרה מאמרות ובכ"ח האותיות ובזה הוא מחריב את העולם, ולכן עונשו שיעקר מהעולם וילך בלא כ"ח לפני השטן (רמ"ק)♦.

אור הרשב"י

[ר] כדאיתא בסוטה דף ד' עמוד ב' א"ר ידיים נעקר מן העולם.
זריקא אמר רבי אלעזר: כל המזלזל בנטילת

הלימוד היומי

לע"נ יצחק בן משה ז"ל

התיקון השלישי הוא כוס של ברכה

תְּלִיתָאָה, כּוֹס דְּבִרְכָּה, דְּתִקְנֵנוּ בִּיהַ עֶשְׂרָה דְּבָרִים

התיקון השלישי הוא כוס של ברכה שבו תיקנו עשרה דברים שהם:

הִדְחָה שְׁטִיפָה. עֲטוּר. עֲטוּף. חֵי. מָלֵא. מְקַבְּלוּ בְּשֵׁתֵי יָדָיו. וְנוֹתְנוּ בִּימִין. וְנוֹתֵן עֵינָיו בּוֹ. וּמַגְבִּיהוּ מִן הַקֶּרֶקַע טַפַּח. וּמִשְׁגָּרוּ בְּמַתָּנָה לְאַנְשֵׁי בֵיתוֹ [רא].

ביאור הכוס בדרך הסוד, סוד הכוס הוא בבינה ולא במלכות

וְאוֹרֶחַ רָזָא, כּוֹס (דְּבָרִים לג) מָלֵא בְּרַפְת יְהוָה. כּוֹס בְּגִי אֱלֹהִים. וּמִתְּמֵן נִשְׁמָתָא, דְּאִיהִי עַל שְׁמִיהַ כּוֹס

אור הרשב"י

רב חסדא מעטר ליה בנשלי. אמר רבי חנן: ובחי. אמר רב ששת: ובברכת הארץ. עיטוף – רב פפא מעטף וייתב, רב אסי פריס סודרא על רישיה. נוטלו בשתי ידיו – אמר רבי חנינא בר פפא: מאי קראה – שאו ידכם קדש וברכו את ה'. ונותנו לימין. אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן, ראשונים שאלו: שמאל מהו שתסייע לימין? אמר רב אשי: הואיל וראשונים איבעיא להו ולא איפשט להו, אנן נעבד לחומרא. ומגביהו מן הקרקע טפח – אמר רב אחא ברבי חנינא: מאי קראה – כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא. ונותן עיניו בו – כי היכי דלא ניסח דעתיה מיניה. ומשגרו לאנשי ביתו במתנה – כי היכי דתתברך דביתו.

[רא] כדאיתא בברכות דף נא עמוד א' אמר רבי זירא אמר רבי אבהו, ואמר ר' לה במתניתא תנא, עשרה דברים נאמרו בכוס של ברכה: טעון הדחה, ושטיפה, חי, ומלא, עיטור, ועיטוף, נוטלו בשתי ידיו, ונותנו בימין, ומגביהו מן הקרקע טפח, ונותן עיניו בו, ויש אומרים: אף משגרו במתנה לאנשי ביתו. אמר רבי יוחנן, אנו אין לנו אלא ארבעה בלבד: הדחה, שטיפה, חי, ומלא. תנא: הדחה מבפנים ושטיפה מבחוץ. אמר רבי יוחנן: כל המברך על כוס מלא – נותנין לו נחלה בלי מצרים, שנאמר ומלא ברכת ה' ים ודרום ירשה. רבי יוסי בר חנינא אומר: זוכה ונוחל שני עולמים, העולם הזה והעולם הבא. עיטור – רב יהודה מעטרהו בתלמידים,

הלימוד היומי

לע"נ יצחק בן משה ז"ל

וביאור הכוס בדרך הסוד הוא מש"כ ומלא ברכת ה', דהיינו כו"ס עולה כמנין אלהים דבינה ומשם נמשכת הנשמה שהיא נקראת על שם הבינה כוס של ברכה, וזו הכוס מלאה מברכת החכמה הנקרא הוי"ה. **הָיָא הוּא דְּכָתִיב,** (תהלים קטז) **כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֲשָׁא** וזהו מש"כ 'כוס ישועות אשא', דהיינו שסוד הכוס הוא בבינה ולא במלכות, מאחר שנאמר 'ישועות', והנה אין ראוי לקרוא לספירות המלכות ישועות מאחר שיש בהם אחיזה לחיצונים אלא ישועות ראוי להיקראות רק לספירות הבינה, ובבינה נאמר 'אשא' כי אנו מחברים אותה עם החכמה שהוא סוד י' ובכך נכפל ה' דבינה בי' דחכמה ונעשה נ' שערי הבינה (רמ"ק). **מֵאֵן יְשׁוּעוֹת** ומהו סוד הישועות. **הַמֶּשֶׁה אֶצְבָּעָאן.** **דְּאִינוּן לְקַבֵּל הַמֶּשֶׁה סְפִירַן דְּכוּס.** דְּאִיהוּ אֱלֹהִים חַיִּים **בִּינָה** (דף רמ"ה ע"ב) **מֵתַפְשָׁטא בְּהוּן, לְחַמְשֵׁין תַּרְעִין** אלא הם סוד חמש אצבעות האוחזות בכוס שהם כנגד ה' ספירות חג"ת נ"ה, והכוס עצמו העולה כמנין אלהים הוא בסוד הבינה הנקראת אלהים חיים שממנה מתפשטים חמישים שערים לה' ספירות חג"ת נ"ה. **ה' זְמַנִּין עֶשְׂרַ. בָּאת י'** כי ה' פעמים עשר הוא כמנין חמשים, דהיינו שהאות ה' דבינה נכללת באות י' דחכמה וה' פעמים י' הוא מנין חמשים שהם חמישים שערי בינה, **דְּאִיהוּ עֶשְׂרָה דְּבָרִים דְּתַקִּינוּ רַבָּנָן בְּכוּס, דְּאִיהוּ אֱלֹהִים חַיִּים, חֲמֵשׁ אֲתוּוֹן, בְּחֶשְׁבֵּן ה'** וכנגד האות י' דחכמה תיקנו חז"ל עשרה דברים בכוס של ברכה, שזה הכוס היא הבינה הנקראת אלהים חיים, כי הנה ה' אותיות של שם אלהים דבינה הוא סוד ה' ספירות חג"ת נ"ה שבהם מתפשטים חמשים שערי בינה (רמ"ק).